

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 3.6.2026
Sayı : 1906

10/4239

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tarımsal üretimde yaşanan maliyet artışlarının, Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından açıklanan 2026 yılı hububat alım fiyatlarının üreticiler üzerindeki etkilerinin, çiftçilerin ekonomik kayıplarının, tarımsal üretimin sürdürülebilirliği ve ülkemizin gıda güvenliği açısından ortaya çıkan risklerin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca işleme alınarak; Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 03.06.2026

Av. Mahmut TANAL
CHP Sanlıurfa Milletvekili

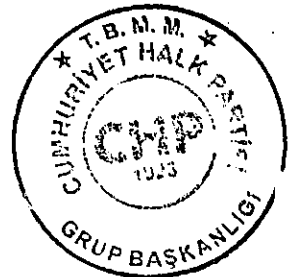
Fethi ARIKEL

FETHİ ARIKEL

İsmet GÜNEŞHAN
Göralköle Mr.

Ayhan BARUT
Adana Mr.

Veli Ağbaba
Malatya Mr.

GEREKÇE

Tarım sektörü, yalnızca ekonomik bir faaliyet alanı değil; gıda güvenliğinin, kırsal kalkınmanın, istihdamın ve toplumsal refahın temel dayanaklarından biridir. Bir ülkenin bağımsızlığı yalnızca sınırlarını korumasıyla değil, halkının gıdaya erişimini güvence altına alabilmesiyle de ölçülmektedir.

Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından açıklanan 2026 yılı hububat alım fiyatları, başta buğday ve arpa üreticileri olmak üzere milyonlarca çiftçi tarafından yetersiz bulunmuştur. Son yıllarda mazot, gübre, tohum, zirai ilaç, sulama, elektrik, işçilik, kira ve nakliye maliyetlerinde yaşanan yüksek oranlı artışlar karşısında açıklanan fiyatların üreticinin maliyetlerini karşılamadığı yönünde yaygın değerlendirmeler bulunmaktadır.

Çiftçiler, bir üretim sezonu boyunca iklim değişikliği, kuraklık, don olayları, yüksek enerji maliyetleri ve finansmana erişim güçlükleriyle mücadele etmekte; buna rağmen hasat döneminde ürünlerinin gerçek değerini bulamadığını ifade etmektedir. Üreticinin zarar ettiği bir tarımsal yapı sürdürülebilir değildir.

Anayasa'nın 2'nci maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyal hukuk devleti olduğu hüküm altına alınmıştır. Sosyal hukuk devleti, ekonomik ve sosyal açıdan korunması gereken kesimlerin mağduriyetlerini gidermeyi ve adaleti sağlamayı gerektirir.

Anayasa'nın 45'inci maddesi ise Devlete açık bir görev yüklemektedir:

"Devlet, tarım arazileri ile çayır ve meraların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek, tarımsal üretim planlaması ilkelerine uygun olarak bitkisel ve hayvansal üretimi artırmak amacıyla, tarım ve hayvancılıkla uğraşanların işletme araç ve gereçlerinin ve diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırır.

Devlet, bitkisel ve hayvansal ürünlerin değerlendirilmesi ve gerçek değerlerinin üreticinin eline geçmesi için gereken tedbirleri alır."

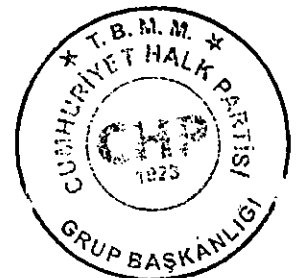
Bu hüküm uyarınca çiftçilerin korunması bir siyasi tercih değil, anayasal bir yükümlülüktür.

Öte yandan Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin 11'inci maddesi, herkesin yeterli beslenme hakkını güvence altına almakta; devletlere gıda üretimini geliştirme ve gıda güvenliğini sağlama yükümlülüğü yüklemektedir.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından kabul edilen ilkeler de küçük üreticilerin korunmasını, sürdürülebilir tarımın desteklenmesini ve gıdaya erişim hakkının güvence altına alınmasını devletlerin temel sorumlulukları arasında saymaktadır.

Üreticilerin üretimden çekilmesi, ekim alanlarının daralması ve kırsal nüfusun tarımdan uzaklaşması yalnızca çiftçilerin değil, tüm toplumun sorunudur. Çünkü çiftçi üretmezse gıda arzı azalacak, ithalat bağımlılığı artacak, fiyatlar yükselecek ve ülkemizin gıda güvenliği tehlikeye girecektir.

Bugün Türkiye'nin birçok bölgesinde çiftçiler, açıklanan alım fiyatları nedeniyle gelecek yıl üretime devam edip edemeyeceklerini sorgulamaktadır. Bu durum yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda stratejik ve milli güvenlikle bağlantılı bir meseledir.

BİLLETVEKİLİ ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İNZA
Malik POÇTU	İZMİR	
Seyit TORUN	ORDU	
A. Tunçoğlu ÖZKAN	İZMİR	
Cemal ENGİNUR	İSTANBUL	
Ali ÖZTUNÇ	K. MARMARA	
Ganize TAŞCIAR	ANKARA	
TALAT DİNGER	MERSİN	
Şuab (Ziraatçı)	İSTANBUL	
Veddi BİSİNGİR	KIRIKLARA	
Serkan SARI	BALIKESİR	
Gizem ÖZKAN	MİĞİRCI	
Pahsin Ocaklı	RİZE	
Yüksel Taşkın	İZMİR	
Salcan KİÇ	MERSİN	
Davut DEMİR	ANTALYA	
Unut AKDOĞAN	ANKARA	
Jelle Nur SÜLLÜ	ESKİŞEHİR	
Şeref ARAÇI	DEİRLİ	
Tevfik AŞER	BOLU	

